Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 3 września 2026 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Usługi na rynku wewnętrznym – Dyrektywa 2006/123/WE – Artykuł 2 ust. 1 – Zakres stosowania – Artykuł 4 pkt 1 – Pojęcie „usługi” – Wybór spośród kilku kandydatów – Artykuł 12 ust. 1 i 2 – Koncesje na małe elektrownie wodne i związane z nimi instalacje do wytwarzania energii – Przepisy krajowe przewidujące automatyczne odnowienie udzielonych koncesji – Artykuł 49 TFUE

W sprawie C-653/24

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Corte costituzionale (trybunał konstytucyjny, Włochy) postanowieniem z dnia 7 października 2024 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 7 października 2024 r., w postępowaniu:

Presidente del Consiglio dei Ministri

przeciwko

Regione Emilia-Romagna,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: K. Jürimäe, prezeska izby, K. Lenaerts, prezes Trybunału, pełniący obowiązki sędziego drugiej izby, F. Schalin (sprawozdawca), M. Gavalec i Z. Csehi, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: C. Di Bella, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 13 października 2025 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu Regione Emilia-Romagna – G. Falcon, avvocato,

– w imieniu rządu włoskiego – S. Fiorentino, w charakterze pełnomocnika, którego wspierali G. Aiello oraz G. Iappelli, avvocati dello Stato,

* Język postępowania: włoski.

– w imieniu rządu niemieckiego – J. Möller oraz P.-L. Krüger, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu francuskiego – J.-L. Carré, B. Dourthe oraz M. Guiresse, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Komisji Europejskiej – G. Conte oraz B. Stromsky, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2025 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 12 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. 2006, L 376, s. 36).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Presidente del Consiglio dei ministri (prezesem rady ministrów, Włochy) a Regione Emilia-Romagna (regionem Emilia-Romania, Włochy) w przedmiocie uregulowań przewidujących przedłużenie koncesji przyznanych na eksploatację małych elektrowni wodnych.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Artykuł 1 dyrektywy 2006/123, zatytułowany „Przedmiot”, stanowi w ust. 1:

„Niniejsza dyrektywa ustanawia ogólne przepisy ułatwiające korzystanie ze swobody przedsiębiorczości przez usługodawców oraz swobodnego przepływu usług, zapewniając przy tym wysoki poziom jakości usług”.

4 Artykuł 2 tej dyrektywy, zatytułowany „Zakres zastosowania”, stanowi w ust. 1:

„Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do usług świadczonych przez usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo w państwie członkowskim”.

5 Artykuł 4 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Definicje”, ma następujące brzmienie:

„Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

1) »usługa« oznacza wszelką działalność gospodarczą prowadzoną na własny rachunek, zwykle świadczoną za wynagrodzeniem, zgodnie z art. 50 [WE] [obecnie art. 57 TFUE];

[…]”.

6 Artykuł 12 tej dyrektywy, zatytułowany „Wybór spośród kilku kandydatów”, przewiduje w ust. 1 i 2:

„1. W przypadkach, w których liczba dostępnych zezwoleń na prowadzenie danej działalności jest ograniczona z uwagi na ograniczone zasoby naturalne lub możliwości techniczne, państwa członkowskie stosują procedurę wyboru spośród potencjalnych kandydatów, która w pełni zapewnia bezstronność i przejrzystość, w tym w szczególności odpowiednie podanie do wiadomości informacji na temat rozpoczęcia procedury, jej przeprowadzania i zakończenia.

2. W przypadkach określonych w ust. 1, udzielane zezwolenie ma odpowiedni ograniczony okres ważności i nie może podlegać automatycznemu odnowieniu, ani przyznawać jakichkolwiek innych korzyści usługodawcy, którego zezwolenie właśnie wygasło lub też jakiejkolwiek innej osobie mającej szczególne powiązania z tym usługodawcą”.

Prawo włoskie

Dekret królewski nr 1775/1933

7 Artykuł 6 regio decreto n. 1775 – Approvazione del testo unico delle disposizioni di legge sulle acque e sugli impianti elettrici (dekretu królewskiego nr 1775 w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego przepisów ustawy o wodzie i instalacjach elektrycznych) z dnia 11 grudnia 1933 r. (GURI nr 5 z dnia 8 stycznia 1934 r.), w brzmieniu mającym zastosowanie do sporu w postępowaniu głównym (zwanego dalej „dekretem królewskim nr 1775/1933”), definiuje „duże” elektrownie wodne jako te, w których woda zasila instalacje do produkcji średniej rocznej mocy nominalnej przekraczającej 3000 kilowatów (kW). Jeżeli moc nie przekracza 3000 kW, owe elektrownie wodne są uznawane za „małe”.

8 W art. 21 dekretu królewskiego nr 1775/1933 wskazano, że wszystkie koncesje na systemy odprowadzania wody do celów elektrowni wodnych mają charakter czasowy i że okres ich obowiązywania nie może przekraczać 30 lat, po upływie którego mogą one zostać odnowione zgodnie z art. 28 tego dekretu królewskiego.

Ustawa regionalna nr 17/2023

9 Artykuł 3 legge regionale della Regione Emilia-Romagna n. 17 – Disposizioni collegate alla legge regionale di stabilità per il 2024 (ustawy regionalnej nr 17 ustanawiającej przepisy związane z regionalną ustawą o stabilności na rok 2024) z dnia 28 grudnia 2023 r. (Burert nr 364 z dnia 28 grudnia 2023 r.), w brzmieniu mającym zastosowanie do sporu w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ustawą regionalną nr 17/2023”), przewiduje, że „[j]eżeli koncesjonariusz systemów odprowadzania wody niedo użytku elektrowni wodnych o mocy nieprzekraczającej 3000 [kW] uzyskał zachęty do produkcji energii z tej elektrowni wodnej, okres obowiązywania danej koncesji, na wniosek tego koncesjonariusza, dostosowuje się do okresu, na który przyznano takie zachęty, bez uszczerbku dla maksymalnego okresu 30 lat przewidzianego w art. 21 [dekretu królewskiego nr 1775/1933]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

10 W skardze z dnia 23 lutego 2024 r. prezes rady ministrów wszczął postępowanie przed Corte costituzionale (trybunałem konstytucyjnym, Włochy), który jest sądem odsyłającym, w celu kontroli zgodności z konstytucją art. 3 ustawy regionalnej nr 17/2023.

11 Zdaniem prezesa rady ministrów ów art. 3 narusza art. 117 akapit pierwszy Costituzione della Repubblica Italiana (konstytucji Republiki Włoskiej) w związku z art. 49 TFUE i art. 12 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/123. Uważa on bowiem, że zakres stosowania tej dyrektywy obejmuje koncesje na małe elektrownie wodne i że wspomniana dyrektywa stoi tym samym na przeszkodzie ustawie regionalnej nr 17/2023 w zakresie, w jakim jej art. 3 przewiduje przedłużenie ex lege daty wygaśnięcia tych koncesji. Przedłużenie to odpowiada automatycznemu odnowieniu wspomnianych koncesji ze względu na dostosowanie okresu obowiązywania koncesji do okresu, w którym jej posiadacz uzyskał „zachęty" do wytwarzania energii elektrycznej w drodze działalności elektrowni wodnych.

12 Region Emilia-Romania wyklucza, aby ustawa regionalna nr 17/2023 zezwalała na przedłużenie wspomnianych koncesji, w związku z czym wytwarzanie energii za pomocą małych elektrowni wodnych nie jest objęte zakresem stosowania dyrektywy 2006/123. Jej zdaniem, biorąc pod uwagę istnienie dyrektyw dotyczących konkretnie rynku energii elektrycznej, jest bowiem mało prawdopodobne, aby pojęcie „usługi" w rozumieniu dyrektywy 2006/123 mogło obejmować wytwarzanie dobra niematerialnego, takiego jak energia hydroelektryczna.

13 Sąd odsyłający zastanawia się nad zgodnością przepisów ustawy regionalnej nr 17/2023 z art. 12 dyrektywy 2006/123, ponieważ istnieją elementy pozwalające zakwalifikować wytwarzanie energii elektrycznej zarówno jako „usługę" w rozumieniu tej dyrektywy, jak i jako „towar".

14 W tych okolicznościach Corte costituzionale (trybunał konstytucyjny) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 12 ust. 1 i 2 dyrektywy [2006/123] należy interpretować w ten sposób, że ma ona zastosowanie również do instalacji, które prowadzą działalność polegającą jedynie na wytwarzaniu energii elektrycznej, takich jak małe elektrownie wodne?

2) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze, czy art. 12 ust. 1 i 2 dyrektywy [2006/123] należy interpretować w ten sposób, że odniesienie do przesłanki dotyczącej ograniczonych zasobów stoi na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, w którym jako ogólne i abstrakcyjne kryterium ustalenia tego, czy elektrownie wodne mogą spowodować ograniczenie zasobów wodnych, wykorzystuje się różnicę między dużymi a małymi elektrowniami (które wytwarzają, odpowiednio, energię o średniej rocznej mocy nominalnej większej albo niewiększej niż 3000 kW)?

3) Wreszcie, w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytania pierwsze i drugie, czy art. 12 ust. 2 dyrektywy 2006/123 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które przewiduje przedłużenie okresu obowiązywania koncesji uzasadnione potrzebą umożliwienia koncesjonariuszowi wykorzystania w całości zachęt otrzymanych na wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych, z zastrzeżeniem przestrzegania maksymalnego okresu obowiązywania (wynoszącego 30 lat), który może zostać przyznany od samego początku w odniesieniu do koncesji na eksploatację małej elektrowni wodnej?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

15 Na wstępie należy przypomnieć, że w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE procedury współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem do tego ostatniego należy udzielenie sądowi odsyłającemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. Mając to na uwadze, Trybunał powinien w razie potrzeby przeformułować przedłożone mu pytania. Ponadto Trybunał może wziąć pod uwagę przepisy prawa Unii, na które sąd krajowy nie powołał się w swoich pytaniach (zob. wyroki: z dnia 20 marca 1986 r., Tissier, 35/85, EU:C:1986:143, pkt 9; z dnia 28 listopada 2000 r., Roquette Frères, C-88/99, EU:C:2000:652, pkt 18; a także z dnia 1 sierpnia 2025 r., Alace i Canpelli, C-758/24 i C-759/24, EU:C:2025:591, pkt 44).

16 Okoliczność, że formalnie sąd odsyłający odniósł się w swoich pytaniach do określonych przepisów prawa Unii, nie stoi bowiem na przeszkodzie temu, by Trybunał dostarczył temu sądowi wszystkich elementów wykładni prawa Unii, które mogą być użyteczne dla rozstrzygnięcia zawisłej przed nim sprawy, wyprowadzając ze wszystkich informacji przedstawionych mu przez sąd odsyłający, a w szczególności z uzasadnienia postanowienia odsyłającego, te aspekty prawa Unii, które wymagają wykładni w świetle przedmiotu sporu (zob. wyroki: z dnia 29 listopada 1978 r., Redmond, 83/78, EU:C:1978:214, pkt 26; z dnia 1 sierpnia 2025 r., Alace i Canpelli, C-758/24 i C-759/24, EU:C:2025:591, pkt 45).

17 Tymczasem w niniejszej sprawie z wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wynika, że do sądu odsyłającego zwrócono się o rozstrzygnięcie w przedmiocie zgodności z prawem Unii uregulowania krajowego przewidującego automatyczne odnowienie koncesji na małe elektrownie wodne służące do wytwarzania energii hydroelektrycznej. Tak więc w ramach pytania pierwszego sąd odsyłający zastanawia się nad możliwością zastosowania dyrektywy 2006/123 do takich instalacji.

18 W tych okolicznościach należy uznać, że poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający zmierza zasadniczo do ustalenia, czy art. 2 ust. 1, art. 4 pkt 1 i art. 12 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/123 należy interpretować w ten sposób, że dyrektywa ta ma zastosowanie do instalacji, których jedyną działalnością lub co najmniej podstawową działalnością jest wytwarzanie energii elektrycznej, takich jak małe elektrownie wodne.

19 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z jej art. 2 ust. 1 dyrektywa 2006/123 ma zastosowanie do usług świadczonych przez usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo w państwie członkowskim, przy czym pojęcie „usługi” zostało zdefiniowane w art. 4 pkt 1 tej dyrektywy jako obejmujące „wszelką działalność gospodarczą prowadzoną na własny rachunek, zwykle świadczoną za wynagrodzeniem, o której mowa w art. [57 TFUE]”.

20 Ponadto art. 12 ust. 1 wspomnianej dyrektywy dotyczy szczególnej sytuacji, w której liczba dostępnych zezwoleń na daną działalność jest ograniczona ze względu na ograniczone zasoby naturalne lub możliwości techniczne. W takim przypadku, zgodnie z art. 12 ust. 2, zezwolenie powinno zostać udzielone na czas określony, po przeprowadzeniu procedury wyboru kandydatów. Ponadto zezwolenie to nie powinno podlegać procedurze automatycznego odnowienia i nie powinno przewidywać żadnych innych korzyści dla usługodawcy, którego zezwolenie właśnie wygasło.

21 W tym kontekście z postanowienia odsyłającego wynika, że małe elektrownie wodne pełnią funkcję polegającą wyłącznie na wytwarzaniu energii elektrycznej, przeznaczonej albo na sprzedaż, poprzez jej „wprowadzenie do sieci", albo głównie, a nawet wyłącznie, do własnego zużycia.

22 W tym względzie z orzecznictwa Trybunału wynika, że energia elektryczna jest towarem, dobrem, produktem i że działalność polegająca na wytwarzaniu produktu nie może jako taka zostać uznana za usługę. Wynika z tego, że produkcja energii elektrycznej jako działalność polegająca na wytwarzaniu towaru nie stanowi świadczenia usługi (zob. podobnie wyroki: z dnia 27 kwietnia 1994 r., Almelo, C-393/92, EU:C:1994:171, pkt 28; a także z dnia 28 maja 2020 r., ECO-WIND Construction, C-727/17, EU:C:2020:393, pkt 56, 57).

23 Ponadto Trybunał orzekł również, że okoliczność, iż działalności polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej towarzyszy świadczenie usług, nie prowadzi do odmiennej oceny, jeżeli dane usługi mają charakter pomocniczy w stosunku do głównej działalności polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej (zob. podobnie wyrok z dnia 28 maja 2020 r., ECO-WIND Construction, C-727/17, EU:C:2020:393, pkt 59).

24 W niniejszej sprawie sąd odsyłający zauważa, że jedyną działalnością małych elektrowni wodnych jest produkcja energii elektrycznej. W związku z tym zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 22 niniejszego wyroku należy uznać, że dyrektywa 2006/123 nie może mieć zastosowania do tych małych instalacji.

25 Stwierdzenia tego nie podważa argumentacja rządu włoskiego, zgodnie z którą małe elektrownie wodne prowadzą działalność wykraczającą poza zwykłą produkcję towaru. W szczególności rząd ten podnosi, że operator takiej instalacji jest zobowiązany do wykonywania szeregu czynności nierozerwalnie związanych z eksploatacją tego rodzaju instalacji, takich jak ograniczenie poboru wody do wartości zgodnych z ponownym napełnianiem danej warstwy wodonośnej lub działania niezbędne do ochrony interesu publicznego związanego z zasobami wodnymi, przy jednoczesnym zachowaniu równowagi hydrogeologicznej.

26 W tym względzie, jak co do zasady zauważył rzecznik generalny w pkt 37 i 39 opinii, okoliczność, że prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania energii za pomocą małych elektrowni wodnych jest uzależnione od przestrzegania obowiązków mających na celu ochronę zdrowia publicznego lub interesu ogólnego, nie wystarcza do przekształcenia produkcji danego towaru w świadczenie usług.

27 W niniejszej sprawie, nawet przy założeniu, że działalność związana z zarządzaniem przepływem energii elektrycznej i z zachowaniem równowagi hydrogeologicznej może jako taka zostać zakwalifikowana jako „świadczenie usług", chodzi tu jedynie o usługi pomocnicze w stosunku do głównej działalności polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej w rozumieniu orzecznictwa przypomnianego w pkt 23 niniejszego wyroku.

28 W zakresie bowiem, w jakim takie dodatkowe czynności stanowią „świadczenie usług", to jednak ze swej istoty mają one charakter pomocniczy, ponieważ dany podmiot gospodarczy nie może wykonywać ich w sposób niezależny i jako „działalność gospodarczą prowadzoną na własny rachunek, zwykle wykonywaną za wynagrodzeniem" w rozumieniu art. 4 pkt 1 dyrektywy 2006/123. Ponadto czynności te są nierozerwalnie związane z prawem do przekierowania wody

z domeny publicznej z jej naturalnego biegu w ramach koncesji udzielonych na eksploatację małych elektrowni wodnych, które jest nierozerwalnie związane ze szczególnym i głównym celem produkcji energii hydroelektrycznej.

29 Podobnie, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 51 i 52 opinii, należy oddalić argumentację Komisji Europejskiej, zgodnie z którą usługi równoważenia sieci można w niektórych przypadkach zakwalifikować jako „świadczenie usług", w związku z czym dyrektywa 2006/123 miałaby zastosowanie do wszystkich instalacji. Ewentualne świadczenie „usług" równoważenia sieci nie zmienia bowiem działalności elektrowni wodnych, zarówno małych, jak i dużych. Główną działalnością pozostaje w każdym razie działalność polegająca na wytwarzaniu energii. Takie twierdzenie zostało zresztą potwierdzone przez rząd włoski na rozprawie. Ewentualne świadczenie usług równoważenia sieci wiązałoby się bowiem jedynie z tymczasowym zwiększeniem tej produkcji w celu zaspokojenia wyjątkowych potrzeb. Podobnie Komisja przyznała na rozprawie, że przynajmniej w przypadku małych elektrowni wodnych chodzi o działalność o charakterze wyłącznie kontyngentowym.

30 Jeżeli chodzi o argumentację rządu włoskiego opartą na załączniku I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 213/2008 z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV (Dz.U. 2008, L 74, s. 1), który klasyfikuje eksploatację elektrowni pod kodem 65410000-0, jako usługę, to taka klasyfikacja nie jest rozstrzygająca.

31 W tym względzie, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 44 i 45 opinii, eksploatacja elektrowni i produkcja energii elektrycznej są dwoma odrębnymi rodzajami działalności, których odpowiednie systemy prawne niekoniecznie są zbieżne. Co więcej, nic nie stoi bowiem na przeszkodzie, aby producent energii mógł powierzyć eksploatację swojej elektrowni podmiotowi trzeciemu, w odpowiednim przypadku, dostawcy usług, co nie skutkuje utratą przez niego statusu producenta ani nie wiąże się to z rzeczywistą koncesją na usługi lub zamówieniem publicznym na usługi.

32 Wreszcie wyrok z dnia 14 lipca 2016 r., Promoimpresa i in. (C-458/14 i C-67/15, EU:C:2016:558), na który powołuje się rząd włoski, nie może podważyć powyższych wniosków. W wyroku tym Trybunał nie orzekł bowiem, że dyrektywa 2006/123 ma zastosowanie do wszystkich koncesji, które dotyczą zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na obszarze należącym do mienia publicznego. Przeciwnie, ze wspomnianego wyroku wynika, że stosowanie tej dyrektywy zależy w szczególności od tego, czy działalność prowadzoną poprzez korzystanie z dobra publicznego można uznać za „usługę" w rozumieniu art. 4 pkt 1 wspomnianej dyrektywy. W sprawach, w których zapadł ten wyrok, chodziło o koncesję na eksploatację obszaru będącego dobrem publicznym w celach turystyczno-rekreacyjnych, a zatem o działalność gospodarczą, którą można zakwalifikować jako „usługę". Natomiast przedmiotem koncesji będących przedmiotem przepisów krajowych rozpatrywanych w postępowaniu głównym jest produkcja energii elektrycznej, a zatem produkcja towaru poprzez odprowadzenie wody z mienia publicznego.

33 Z uwagi na ogół powyższych rozważań na pytanie pierwsze trzeba odpowiedzieć, iż art. 2 ust. 1, art. 4 pkt 1 i art. 12 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/123 należy interpretować w ten sposób, że dyrektywa ta nie ma zastosowania do instalacji, których jedyną działalnością lub co najmniej główną działalnością jest wytwarzanie energii elektrycznej, takich jak małe elektrownie wodne.

W przedmiocie pytań drugiego i trzeciego

34 Zważywszy na odpowiedź udzieloną na pytanie pierwsze, nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytania drugie i trzecie.

W przedmiocie kosztów

35 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 2 ust. 1, art. 4 pkt 1 i art. 12 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym

należy interpretować w ten sposób, że:

dyrektywa ta nie ma zastosowania do instalacji, których jedyną działalnością lub co najmniej główną działalnością jest wytwarzanie energii elektrycznej, takich jak małe elektrownie wodne.

Podpisy